

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lvdovici Carrionis Antiqvarvm Lectionvm Commentarii III

Carrion, Louis

Antverpiæ, M D LXXVI

Tempora monstrant. perennare. figuratio. medius tumor. tres versus apud
Manilium loco alieno positi. Manilius & Agellius restituti. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70907)

missa. de quo nihil statuo. Hoc tamen video ex
 animi mei sententia affirmare posse, locum Taciti
 superiorem à verborum transpositione corrigi
 si verba suum in ordinem reponantur, ita post
 corrigi: Gerunt & ferarum pelles proximi ripae ex-
 quisitiis, vltiores negligenter, vt quibus nullus per
 commercia cultus. atque ita mihi quidem videtur.

Taciti de
 morib.
 man.

Tempora monstrant perennare figuratio. medius
 tumor. tres versus apud Maniliū loco alieno
 positi. Manilius & Agellius castigati.

CAPVT III.

Nam neque fortuitos ortus surgentibus astris,
 Nec tatiens possum nascentem credere mundum,
 Sotisue assiduos partus, & facta diurna:
 Cum facies eadem signis per saecula comstet,
 Idem Phoebus eat caeli de partibus idem.
 Inde suos sinuat flexus per crura pedesque
 Centauri, alterius rursus ascendere caelum
 Incipit, Arguamque ratem per aplustria summa.
 Lunaque, per totidem ludis mutetur & orbes,
 Et natura vias seruet quas fecerat ipsa.
 In his decem Manilij versibus, tres falli & irrepti-
 rij delitefcunt. quos ego iudicio meo prodam,
 nullum aliud eius praemium relaturus, quam
 vt illi eo loco furca expellantur. quo enim fa-
 ciunt;

Manilius
 li. i. vers.
 CLXXXV.

Inde suos sinuat flexus per crura pedesque
 Centauri, alterius rursus ascendere caelum
 Incipit, Arguamque ratem per aplustria summa,
 nisi forte sententiae perturbandae? igitur, quod
 dixi,

dixi, furcillis cecidantur, & Manilij carmen in
scribatur:

*Cum facies eadem signis per saecula constet,
idem Phoebus eat caeli de partibus isdem,*

Lunaque per totidem luces mutetur & orbes:

Et ne, ut arxias seruet quas fecerat ipsa.

maxime cum alibi, & quidem loco commodiore
apud eundem poetam legantur:

Arguamque ratem per aplustria summa

Et medium mundi gyrum Geminosque per ima

Signa secat.

mirum, ut sit, in tot editionibus, errorem tam vul-
garem tam diu latere potuisse, scripsi autem super-
iora, ut legēda ex vetere libro Gēblacensi didici-
neque vero, quod sequitur, mendo caret:

ibid. vers.
cxciii.

— circumque feratur

Aeterna cum luce dies, qui tempora monstrat,
est enim scribendum; quod tempore monstrant, sed
hoc leue est, & à solis, ni fallor, librarijs, illud autē
à sciolis & hominibus nimium confidentibus:

ibid. vers.
cxcvi.

— caelum & cum sole perenne.

cum poeta scripserit: *caelum & cum sole perenne,*
nesciebant videlicet illi, *perēnare*, Latini iuris esse,
imo iamdudum ciuitatem accepisse. Agellius, in
XVII. ca. I. *usitate*, inquit, dixit *Quadrigarius*, *diurnare*, pro *diu*
vinere, sed ex ea figuratiōe est (ita liber vetus, nō

Macrobius
li. I. cap. XII.

figura) qua dicimus *perēnare*. Macrobius, *Ut ante,*
inquit, *perennareq. conmode liceat.* Iam illa,

Sed quaerent Heiicem, quibus ille superuenit ignis
Qui laterum tractus habitant, mediq. tumores,

Eripiunt terrae caelum visusque coercent,

Manilius
lib. I. vers.
ccxxii.

cui se quaeso probabunt, nisi si quis ea, quae non
intelligit, probare poterit, quanto rectius habe-
bunt, si

Ant. Mureti
Varia Lectione
LIII
28

bunt, si scripseris?

— *med. que tumore*

Eripiunt terrae caelum, visusque coercent.

quis enim nescit, tantum eorum qui has dispo-
nas vel nomine audierunt, propter globi rotun-
ditatem fieri, vt qui vnum extremum illius fa-
tus habitant, alterum extremum nequeant vi-
dere. veluti oriens ab occasu propter interiectionem
globi tumorem numquam conspicitur. hinc illud
Calpurnij:

occasum nisi cum respexerit ortus.

recte itaque Manilius:

Sic stellis glomerata manent, mundumque figurat.

Adcirco terris non omnibus omnia signa

Conspicimus, nusquam inuenies fulgere Canopum,

Donec Niliacas per pontum videris oras.

Medium autem tumorem vocat, globi rotundum.

vt post;

Sed quia per teretem deducta est terra tumorem,

His modo, post illis appareat Delia terris.

Sed praestat eos etiam versus, qui his proximi ea-
dem etiam de re sunt, emendare. sic enim ratio
Manilij facilius intelligetur, & nostra superior e-
mendatio confirmabitur:

Te testem dat Luna sui glomerabilis orbis:

Quae dum mersa, nigris per noctem deficiis vmbis,

Non omnis pariter confundit sidere gentes:

Sed prius Eoae quaerunt tibi lumina gentes,

Post medio subiecta polo quaecumque coluntur,

Ultima ad Hesperios infectis volueris alis,

Seraque in extremis quatuntur gentibus aera.

Quod si plana foret tellus, semel ita per omnes

Deficeret pariter toto miserabilis orbe.

*Id. Mani-
lij vers.
CXXIV.*

scribe

scribe & emendat: *semel orta per omnem*

Defigeres pariter toti miserabilis orbi.

Quod si, inquit, tellus plana foret, & non potius
 rotunda: Luna vbi semel in omnem terram lumē
 suum diffudisset, vno etiam & eodem tēpore vbi-
 que terram deficeret. at nūc contra fit, vt primū
 in oriente, deinde in meridie, postremo in septem-
 trione & occidente deficere sentiat. vincitur igitur
 terram planam non esse, sed rotundam.

Calatores. vetus inscriptio. Varro de Lingua

Latina & Agellius correcti.

CA P V T III.

Commenta-
 rio I. ca p.
 XIV.

AVDIO quibusdam, non probari, quod su-
 perioribus commentarijs à me scriptum est,
calatores sacrorum ministros fuisse; eamque in rā
 Suetonij locum non recte adduci, cum sexcentis
 apud Plautū aliosque veteres scriptores locis, *ca-*
lator, non sit aliud quam seruus. quam vocis si-
 lius significationem Paulus Festi abbreviator ag-
 noscit, ita scribens: *calatores dicebantur serui, dero-*
traxerunt, quod est vocari: quia semper vocari possent
ob necessitatem seruitutis; aut si inquit illi, calator
 quid praeterea significat, eum fortasse seruum
 notabit, qui, vt ait Horatius, *dicit et nomina, lacuum*
Qui fodiat latus, & cogat trans pondera dextram;
 id est, nomenclatorē. Qui sane viri docti si à vete-
 ribus Glossarijs, quos Iustinia imperio superio-
 res esse, alias ostenditur, & quorum magna apud
 me est auctoritas, sibi minime satisfieri patiuntur:
 at saltem antiquissimo marmori, tempore Vespasi-
 anorum, vt videtur, incisi, cuius inscriptio ma-
 nifesta

Ant. Mureti
 Variorum Lectionum
 LIII
 25